

Codi de bones pràctiques en recerca i innovació de la UOC (CBPRI)

Escola de Doctorat de la UOC

Desembre de 2014

**Universitat Oberta
de Catalunya**

ÍNDEX

Preàmbul	3
Honestedat	3
Rigor	4
Integritat	4
Transparència.....	4
Respecte a la propietat intel·lectual i industrial	4
Compromís	4
Objectius i abast	5
Protocols de recerca.....	5
Projectes de recerca patrocinats per la indústria o altres entitats amb ànim de lucre	6
Obtenció, registre, documentació, emmagatzematge, custòdia i compartició de les dades i resultats	7
Participació en la publicació i la difusió	9
Pràctiques de publicació i difusió	9
Autoria de treballs científics, publicacions i patents	10
Pràctica del peer review	12
Formació en recerca	13
Organització dels equips de recerca	14
Integritat de la recerca i la innovació	14

Preàmbul

El Codi de bones pràctiques en recerca i innovació a la UOC és un conjunt de recomanacions i compromisos sobre les activitats relacionades amb la recerca i la innovació per assegurar el comportament íntegre del personal investigador i la qualitat del coneixement generat. Alhora, aquest compromís és assumit per la Universitat igualment subjecte als compromisos i principis ètics als quals estan subjectes el seu personal investigador.

La recerca a la UOC molt sovint es realitza en el marc d'una col·laboració entre persones, grups o institucions que col·loquen el personal investigador en situacions polítiques, legals i ètiques específiques. En aquest sentit, concretar un codi és necessari per assegurar tant el bon funcionament de la comunitat investigadora com el benestar dels seus membres. Els principis que el regeixen són la base per a la qualitat de les activitats que es realitzen en el si d'aquesta comunitat, i les accions que se'n deriven no poden estar supeditades a cap interès personal o de grup; per tant, només són èticament justificables si tenen una aplicació i vàlida universal.

Els principis ètics que regeixen les pràctiques en recerca i innovació a la UOC pretenen:

- Protegir la dignitat, els drets, la seguretat i el benestar de les persones que hi participen.
- Mostrar el compromís institucional d'alta qualitat i transparència de la Universitat.
- Proporcionar el guiatge adequat en l'ètica per a la recerca al personal de la Universitat.
- Promoure una cultura de recerca basada en bones pràctiques.
- Evitar possibles conflictes derivats de la pràctica en recerca.
- Millorar la qualitat de la recerca.

Aquests principis inclouen els següents:

Honestedat

El personal investigador ha de ser honest, tant en les seves accions en recerca com en la resposta a les activitats d'altres persones. Es requereix ser honest en tot el procés de recerca, tant en les fases en què se sol·licita finançament o es dissenya el protocol de recerca, com en les etapes en què es recullen les dades, s'analitzen i s'interpreten, i quan els resultats finalment es publiquen i s'exploten. Respecte a les dades de recerca, no es poden produir, tergiversar o falsificar.

L'honestedat implica que en totes les fases de la recerca s'evitaran conflictes d'interès.

Rigor

La capacitat d'utilitzar la informació, les normes, els procediments per aconseguir els estàndards de qualitat amb precisió i eficàcia i d'acord amb els valors i estratègies fixades pel sistema de ciència i tecnologia, defineixen el rigor científic. El rigor esvaeix incerteses, ja que està vinculat al procediment científic i a l'exigència de controlar tots els factors que incideixen en els resultats d'una recerca.

Integritat

La recerca, així com qualsevol altra activitat humana, es fonamenta bàsicament en la confiança. La comunitat acadèmica pren com a vàlid un resultat científic basant-se en la confiança i la societat confia que els resultats de la recerca són una aportació de coneixement honesta que ajuda a descriure el món sense biaixos. Aquesta confiança està intrínsecament relacionada amb el comportament ètic i íntegre de la comunitat científica.

Transparència

Compartir la informació i els recursos, així com estar obert a noves idees i a la crítica, assegura la transparència i traçabilitat de la recerca. En relació amb les dades, cal, en tot moment, poder-ne especificar la procedència la propietat i garantir-ne l'accés. La Universitat ha de vetllar perquè s'asseguri aquest principi de transparència respecte a tercers mitjançant els mecanismes adequats.

Respecte a la propietat intel·lectual i industrial

El respecte a la propietat intel·lectual i industrial és necessari i cal fer referència sempre a l'autor/a o sol·licitar-ne el consentiment a l'hora d'utilitzar resultats publicats, mètodes i dades. El plagi no és justificable i, en tot cas, cal donar el crèdit adequat o reconeixement de tothom que ha contribuït en una recerca, a la llista d'autors, als agraïments o a la bibliografia.

Compromís

El personal investigador que participa en un projecte de recerca assumeix tàcitament l'acord de participar-hi, així com la seva implicació fins a l'assoliment dels objectius fixats, l'obtenció dels resultats i la difusió. Els principis del personal investigador es complementen amb els drets dels participants. Així, qui participa en una recerca, on es requereix interacció amb persones o organitzacions, disposa d'un conjunt de drets:

- > Confidencialitat de la informació personal o dades identificatives que s'ha d'evitar desvetllar sense el consentiment del participant. Cal donar garanties de la privacitat durant el procés de recerca i de la seguretat de les dades.
- > Exposició mínima al risc.
- > Dret a conèixer els resultats de la recerca un cop se'n publiquin els resultats.

Els principis ètics presentats i el Codi de bones pràctiques complementen les lleis i normes vigents i, malgrat que no formen part del contracte del personal investigador, com qualsevol altra norma o codi de la Universitat cal respectar-los i seguir-los. Amb tot, la llibertat acadèmica no es veu limitada ni restringida, ans el contrari: les bones pràctiques l'asseguren.

A continuació es detallen els principals objectius d'aquest document i un conjunt de directrius quant a bones pràctiques en recerca i innovació que inclouen mecanismes per a l'acompanyament del personal investigador en formació, la participació en projectes de recerca amb la indústria, l'obtenció i gestió de les dades de persones i les pràctiques en revisió, publicació i difusió de la recerca.

Objectius i abast

Aquest codi de bones pràctiques estableix el marc general d'actuació per a la realització d'activitats de recerca, innovació i transferència¹ a la UOC.

Els seus principals objectius són tres:

- > Vetllar per la qualitat de la recerca que es duu a terme a la Universitat.
- > Establir els procediments que garanteixen la integritat de la recerca a la UOC.
- > Garantir el correcte acompanyament del personal investigador en formació a la Universitat.

Aquest codi és aplicable a tota la comunitat UOC que fa activitats de recerca de qualsevol naturalesa i, per tant, inclou personal de gestió que fa recerca i persones que no són personal de la Universitat però que participen en activitats de recerca de la institució².

Protocols de recerca

- Abans del seu inici, tota recerca ha d'estar prèviament formulada en un protocol per escrit. La memòria d'un projecte de recerca amb finançament competitiu o el pla de recerca d'una tesi doctoral són possibles exemples de projectes escrits.
- En cap concepte ha de ser acceptat el secret d'un protocol de recerca o part d'aquest. Això és diferent del fet que, per raons de competitivitat i confidencialitat, pugui convenir la distribució temporalment restringida de determinats protocols o part d'aquests.

¹ En endavant, quan parlem de recerca, ho farem en un sentit ampli i entendrem que es fa referència a recerca, innovació i transferència.

² El personal docent col·laborador de la UOC té com a principal funció l'ensenyament a la Universitat. Per tant, les tasques centrades en la recerca requereixen la notificació i autorització de la Universitat.

- El desenvolupament d'una pregunta de recerca addicional o imprevista conduirà a la redacció per escrit del corresponent protocol complementari, abans de procedir a la seva execució.
- Tot protocol de recerca que comporti la utilització d'instal·lacions o equipaments aliens o de qualsevol instal·lació o equipament de recerca que no sigui d'ús exclusivament propi, requerirà l'aprovació prèvia del responsable de la institució, centre, instal·lació o equipament a utilitzar.
- Quan en un projecte de recerca estigui prevista la participació de diferents grups d'un mateix centre o de diferents centres, cal formalitzar per escrit l'abast i terminis de la col·laboració conjunta.

Projectes de recerca patrocinats per la indústria o altres entitats amb ànim de lucre

- Aquest tipus de recerca ha de propiciar que el procés de formació, desenvolupament intel·lectual i d'expertesa professional pugui progressar d'acord amb les aptituds i dedicació del personal investigador.
- El personal investigador vetllarà per la transparència i primacia d'interessos. En l'intercanvi o transferència de coneixement i tecnologia amb altres entitats, cal que prevalgui sempre l'interès públic, de manera que els acords es concretin amb total transparència. Els resultats de les recerques sempre hauran de ser independents d'interessos personals, de grup, empresarials o institucionals.
- Quan el personal investigador que participa en un projecte promogut per la indústria contribueixi essencialment al seu disseny i execució, s'establiran els acords necessaris amb l'entitat promotora per regular els drets corresponents de propietat intel·lectual i industrial.
- La Universitat establirà, a més, les mesures necessàries per tal de protegir la llibertat intel·lectual del seu personal investigador i la seva propietat intel·lectual, evitar compromisos de confidencialitat desproporcionats o restriccions injustificades en la publicació dels resultats obtinguts. Hauran de prevaldre les garanties de confidencialitat i discreció i el bon sentit que imposen els compromisos adquirits amb possibles entitats.
- Les col·laboracions amb entitats que de forma notòria persegueixin finalitats il·legals o que afavoreixin la violència, la discriminació de les persones o l'agressió al medi ambient no es duran a terme en cap situació ni condició.
- Tots els acords adoptats entre l'entitat patrocinadora i els centres, grups o personal de recerca de la Universitat quedaran recollits en el corresponent conveni o acord contractual mitjançant l'entitat patrocinadora i la Fundació per a la Universitat Oberta de Catalunya. Necessàriament s'inclourà: a) tot allò que faci referència al protocol de contraprestacions econòmiques en relació directa o indirecta amb la recerca; b) el règim de propietat intel·lectual i industrial; i c) el procediment previst per validar el protocol de bones pràctiques. Aquests pactes seran accessibles als organismes, comitès i persones amb responsabilitats sobre l'assumpte pactat.

- Tota entitat patrocinadora ha de ser informada sobre el contingut d'aquest codi ètic, que és d'obligat compliment per a tothom que formi part, com a membre, del treball de recerca.

Obtenció, registre, documentació, emmagatzematge, custòdia i compartició de les dades i resultats

- El protocol de recerca ha d'incloure tot allò relatiu a l'obtenció de dades, i el seu pla de custòdia, conservació i difusió. La Universitat proporcionarà els mitjans per fer ho possible. El personal investigador haurà de preveure i vigilar activament els riscos d'identificació o d'incompliment dels acords sobre protecció de la privacitat i confidencialitat que plantegen els diferents sistemes d'emmagatzematge i processament de la informació que s'utilitzen en la recerca, incloent ordinadors, documentació en paper, bústies de correu, material fotogràfic, àudios i enregistraments o altres formes d'informació en què apareguin noms o dades que permetin identificar els participants en la recerca.
 - > El protocol de recerca ha de preveure el sistema de recollida, registre, custòdia, conservació i difusió de les dades de recerca.
 - > En el cas de dades registrades en suport electrònic, s'ha d'incloure un pla específic de còpies de seguretat, així com d'ubicació física.
- Les dades i els materials resultants d'una recerca han de tenir la condició de públics i han d'estar en condicions de ser compartits per terceres persones, a excepció dels casos en què s'hagin establert restriccions derivades de la seva possible comercialització. En cas de cessió, s'exigirà el coneixement previ de l'ús que desitja fer-ne la persona sol·licitant, així com l'aprovació per part de l'equip de recerca d'un formulari del protocol de recerca. La cessió podrà ser limitada per raons de disponibilitat o de confidencialitat. El material o les dades procedents de persones s'han de compartir sense que sigui possible la identificació dels subjectes font; en cas contrari, caldrà un consentiment específic de cessió per part seva.

NORMATIVA FUOC DE PROPIETAT INTEL·LECTUAL I INDUSTRIAL DE L'ACTIVITAT D'R+D+I

- Totes les persones que formen part de l'equip de recerca han de poder accedir a la informació de les dades obtingudes i a la seva interpretació, d'acord amb els objectius i la finalitat de la recerca realitzada.
- Temps de conservació de dades:

Tota la informació emmagatzemada com a resultes de qualsevol projecte de recerca ha de conservar-se, com a mínim, durant 10 anys a partir de la primera publicació dels resultats, exceptuant aquells casos en els quals la llei permeti períodes més curts o exigeixi períodes més llargs. Si el centre ho permet, la informació i el material podran

quedar emmagatzemats durant períodes més perllongats i el seu destí requerirà sempre l'aprovació de la persona responsable de la recerca.

- Pel que fa a les dades de caràcter personal, cal considerar els següents punts:
 - > La recollida, emmagatzematge, revelació i ús de les dades de recerca per part del personal investigador han de seguir les directrius que estableix la lleï orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal, i la normativa que la desenvolupa, d'acord amb la normativa interna de la UOC.
 - > La confidencialitat i l'anonimat dels participants seran preservats i també es respectarà la seva privacitat. La identitat dels participants no serà revelada si no és sota consentiment explícit o en els casos en què els actes i textos analitzats siguin de caràcter públic (articles de diaris o declaracions a la premsa). Pel que fa a recerques en entorns virtuals, els participants hauran d'estar explícitament informats que la seva comunicació o comportament s'enregistraran i seran susceptibles d'anàlisi. A més de la notificació cal el consentiment d'ús de les dades personals (registre d'activitat, imatges, comunicacions com correus o entrades a debats, etc.) en els casos que les dades no siguin públiques o fruit d'una actuació pública (l'activitat a l'aula es considera un entorn privat). Eviteu la recollida i ús de dades personals innecessària. Utilitzeu el formulari del protocol de recerca per descriure els processos relacionats amb la recollida i protecció de les dades i dels participants, en els casos que així es requereixi o que es vulgui formalitzar.
 - > Totes les dades, materials resultants i la documentació primària obtinguda en el curs d'una recerca són propietat de la Fundació de la Universitat Oberta de Catalunya (FUOC). El seu registre, emmagatzematge i custòdia és a criteri i responsabilitat de la persona responsable del projecte i pot explicitar-se en l'apartat corresponent del formulari del protocol de recerca. La institució proporcionarà al personal investigador i en formació els mitjans i materials suficients, així com els suports adients, per emmagatzemar les dades obtingudes, per a permetre'n l'accés a tercers en cas que sigui necessari. Si l'investigador deixa d'estar vinculat a la institució, i en cas que ho sol·liciti, li serà facilitada una còpia de la informació existent (dades recollides, informació electrònica, bases de dades, etc.) per part de la persona responsable del projecte. Si el canvi d'institució afecta el responsable de la recerca, aquest procés es durà a terme sota la responsabilitat i supervisió del vicerectorat.
- Bases de dades de persones

Tota activitat de recerca que impliqui la utilització d'arxius informàtics institucionals o l'elaboració de bases de dades amb informació relativa a persones, haurà de garantir

l'anonimat de les persones participants i s'haurà de sotmetre a la normativa vigent sobre registres de bases de dades (Llei 15/1999).

- Dades sobre l'activitat de la UOC

En el cas de les dades de recerca que tinguin el seu origen en el Campus Virtual de la UOC (o qualsevol altra eina usada per a la docència de la Universitat) o bé dels seus usuaris (especialment estudiants, però també personal docent col·laborador, professorat i personal investigador), sigui quin sigui el seu mecanisme de recollida (automàtic, com ara les dades d'ús dels serveis del Campus Virtual; o semiautomàtic, com ara les provinents d'una enquesta) serà necessari seguir el **protocol establert a tal efecte per l'eLearn Center**, el qual vetllarà per la correcta aplicació dels mecanismes necessaris (tant tecnològics com organitzatius i ètics) per obtenir-les, mantenir-les, conservar-les i compartir-les.

Participació en la publicació i la difusió

Pràctiques de publicació i difusió

- Els resultats d'una recerca científica cal que siguin sempre objecte d'escrutini per part d'homòlegs. En aquest sentit, la publicació dels resultats en revistes o altres mitjans amb *peer review* és una part ineludible del propi protocol de recerca.
- El personal investigador ha d'esforçar-se a publicar els resultats i les interpretacions dels seus treballs de manera oberta, honesta, transparent i exacta, tot incloent aquells resultats que contradiuen les hipòtesis plantejades.
- El personal investigador no ha de demorar la publicació dels resultats de recerca obtinguts amb finançament públic, excepte en els casos que la seva protecció legal ho exigeixi. En cas de recerca finançada amb fons públics, la no publicació dels resultats de recerca pot constituir una falta greu per malversació de recursos.
- Si els resultats obtinguts en una recerca poden conduir a invencions o aplicacions potencialment susceptibles de ser protegides pel seu interès comercial, la persona responsable del projecte de recerca té l'obligació de comunicar-ho a la direcció del centre i gestionar la publicació dels resultats en revistes científiques tenint en compte aquesta possibilitat.
- La publicació fragmentada d'una recerca unitària només és acceptable per raons d'extensió. La presentació d'un mateix treball a més d'una publicació es considera una pràctica inadmissible.
- La publicació duplicada o redundant es considera una pràctica inacceptable.
- Només està justificada la publicació secundària en els termes establerts en les Normes del Grup de Vancouver³.

³ Vegeu els criteris sobre "Acceptable secondary publication" a Uniform Requirements for Manuscripts Submitted to Biomedical Journals: Writing and Editing for Biomedical Publication Updated February 2006 International Committee of Medical Journals Editors, <http://www.icmje.org/>

- Cal referenciar sempre les fonts i dades originals utilitzades durant la recerca. Tant en publicacions com en expedients de patents o models d'utilitat, és necessari incloure la referència de tots aquells treballs directament relacionats amb la recerca i, al mateix temps, evitar les referències injustificades u honorífiques. La referència a treballs de tercers ha de ser suficientment reconeixedora del mèrit d'aquests.
- L'apartat "agraïments" d'una publicació ha de ser estricte. Les persones o institucions al·ludides tenen el dret a declinar la seva menció. Algunes revistes exigeixen que es disposi de l'autorització per escrit d'aquelles persones que han d'aparèixer en els agraïments. La mateixa pràctica és aplicable a les mencions referides com a "comunicació personal".
- En qualsevol tipus de publicació dels resultats d'una recerca, cal declarar explícitament: a) les institucions o els centres d'afiliació de les persones autores del treball segons la normativa d'afiliació; b) el detall de les subvencions, ajuts o patrocinis econòmics rebuts. En cas que s'hagi supervisat el protocol de recerca, cal mencionar els comitès ètics independents que ho han fet, així com els permisos específics obtinguts.
- La UOC s'ha dotat d'una **política institucional d'accés obert** per afavorir la visibilitat de producció científica a través de dipòsits institucionals d'accés obert i en la qual s'estableix que "Els membres de la comunitat de recerca de la Universitat Oberta de Catalunya han de dipositar les seves publicacions de recerca (articles de revista, textos presentats en congressos, documents científicotècnics, llibres o capítols de llibres, informes de cerca, etc.) dutes a terme en el marc de la seva activitat a la UOC al repositori institucional de la Universitat".
- El personal investigador ha de vetllar per difondre a la societat els resultats de la seva investigació i oferir-ne els continguts de forma adequada a l'audiència no especialitzada. en la presentació pública de resultats en mitjans de comunicació el nom de l'autor ha d'anar sempre associat al de la UOC i, sempre que sigui possible, s'esmentaran les subvencions i els ajuts rebuts.
- No es considera acceptable la comunicació i difusió dels resultats d'una recerca als mitjans de comunicació de masses abans del seu escrutini per homòlegs *peer review*, és a dir, abans de la seva acceptació per tal de ser publicats o presentats en determinat tipus de congressos.

Autoria de treballs científics, publicacions i patents

- Per tal de tenir la condició plena d'autor/a d'una publicació o patent, és necessari:
 - a) haver contribuït de forma substancial al procés creatiu, és a dir, a la concepció i al disseny d'aquest, o bé a l'anàlisi i a la interpretació de les dades, b) haver contribuït a la preparació de les comunicacions, informes o publicacions resultants, i c) ser capaç de presentar en detall la contribució personal en la recerca i de discutir els principals aspectes del conjunt de la recerca. Els autors han d'acceptar per escrit el redactat final dels manuscrits originals que es tramitin per al seu registre o publicació.
- La mera participació en l'obtenció de recursos o en la recollida de dades com, per exemple, el subministrament de dades de rutina o la provisió de subjecte

d'experimentació, no justifica necessàriament la condició d'autor/a, tot i que ha de ser reconeguda en l'apartat d'agraïments. En aquelles recerques en les quals estigui previst emprar mostres, anàlisis o dictàmens realitzats per tercers, convé establir prèviament un pla de comunicació i autoria, en el qual es tingui en compte la potencial contribució intel·lectual al projecte i qualsevol altra dimensió relativa als drets d'autoria.

- Una persona vinculada a un equip de recerca que per la seva posició jeràrquica o relació laboral sol·liciti constar com a autor/a *ex officio*, viola la llibertat acadèmica i comet un acte d'injustícia, quan no d'abús d'autoritat. Inversament, no fer constar com a autor qualsevol persona que hagi fet provades contribucions suposa un acte d'apropiació indeguda de la propietat intel·lectual per part de la resta d'autors.
- L'edició de memòries, informes de treball o tècnics o de qualsevol altre escrit adreçat a tercers sempre ha d'incloure la relació de les persones autores de la recerca o la indagació, el centre o centres del qual depenen i les subvencions rebudes, en els mateixos termes que si es tractés d'una publicació científica o una patent.
- En la creació d'una obra intel·lectual on no és possible separar les diferents aportacions, cadascuna de les persones participants serà considerada coautora.
- L'ordre de les persones autores segueix el criteri acordat i establert per les persones implicades en la recerca en les fases inicials del projecte d'investigació.
- En general, però, aquest codi recomana que a) la primera persona autora sigui qui hagi fet l'esforç més important en la recerca i hagi preparat el primer esborrany de l'article, b) la persona sènior que dirigeix i/o té l'última responsabilitat en el protocol de recerca en sigui el darrer autor/a i c) la resta de persones autores puguin aparèixer ordenades per ordre d'importància i, en segons quins casos, per ordre alfabètic. La persona autora que es fa càrrec de la correspondència és la que té la responsabilitat principal en tot el procés editorial, així com en les interaccions futures que es derivin de la publicació del treball.
- Quan en una publicació hi hagi algun autor/a que no pugui assumir la responsabilitat de tot el contingut, s'identificarà separatament la seva contribució específica, a excepció dels casos en els quals aquesta qüestió ja estigui regulada per les normes editorials.
- En les publicacions científiques existeix el dret de justificar l'ordre en què signen els autors/es. Algunes revistes ja ho sol·liciten com a condició per a la publicació.
- Quan en un treball, dos o més autors/es hagin dedicat el mateix esforç i compartit la labor principal de la preparació del manuscrit, tindran la mateixa consideració de primers autors/es. Aquesta circumstància quedarà explícita en la publicació de l'original. També es pot aplicar el mateix criteri en el cas dels autors/es intermedis i sènior.
- Abans d'iniciar la difusió de la recerca, el personal investigador que hi estigui involucrat acordarà en quines condicions es durà a terme aquesta difusió. Això voldrà dir que:
 - > Com a criteri general, s'estipula que qualsevol persona que hagi participat en la recerca realitzada, independentment del seu estatus a la Universitat (investigador principal, investigador, ajudant de recerca, etc.), es considera autor, i així es farà constar en la difusió de la recerca.

- > Es pot donar el cas que una persona que hagi col·laborat en la recerca no se'n pugui considerar autora pel fet de no haver generat cap aportació.
 - > Caldrà decidir si es farà constar en els agraïments de la publicació a les persones que han participat en la recerca encara que no estiguin implicades directament en aquella publicació.
 - > La necessitat de fer constar el patrocinador de la recerca estarà supeditada als acords establerts prèviament amb ell. Si aquest fet no està previst en cap acord, els/les investigadors/ores hauran de considerar i consensuar la menció expressa, o no, del patrocinador a la publicació.
- Si una persona no vol constar com a autora de la difusió dels resultats de la recerca, malgrat haver-hi participat, haurà de declarar prèviament i per escrit aquesta renúncia expressa.
 - Aquelles persones que, en el marc d'una recerca concreta, no hagin complert amb el Codi de bones pràctiques de la Universitat, no es podran considerar autores. En conseqüència, no constaran com a autors o autores en cap difusió dels resultats de la recerca.

Pràctica del peer review

- Les activitats relacionades amb l'avaluació, examen o crítica de manuscrits enviats a publicar, o amb memòries, protocols, informes, etc. que s'encarreguen a personal considerat expert o similar, han de ser objectives i basades en criteris científics i no pas en criteris d'opinió o idees personals.
- No es podrà acceptar una revisió si s'hi detecten conflictes d'interessos o quan la persona convidada no es considera suficientment preparada per a la revisió.
- Els informes i escrits subjectes a revisió són sempre informació confidencial i privilegiada. En conseqüència, aquesta documentació: *a)* no es pot utilitzar en benefici de la persona que en fa la revisió fins que la informació no hagi estat publicada, *b)* no pot ser compartida amb cap altre col·lega si no és per motius puntuals o si no es disposa de permís explícit de l'editor o de l'agència de recerca i, *c)* no es pot retenir ni copiar llevat que ho permetin els responsables del procés editorial o de l'agència. L'habitual és que, un cop acabat el procés, el material sigui destruït o bé retornat.

Formació en recerca

La Universitat garantirà que el personal investigador implicat en l'activitat de recerca tingui la formació necessària per a assumir les responsabilitats que se'n deriven.

L'acompanyament del personal investigador en formació es fonamenta en la figura del mentor/tutor. Així, s'assignarà un mentor/tutor a cada persona vinculada a la Universitat mitjançant un contracte o beca, amb una finalitat formativa.

El mentor/tutor ha de destinar esforços i habilitats per a inspirar els investigadors novells i estimular-los cap a la recerca de qualitat. Així, haurà d'exercir les funcions i obligacions següents:

- > Interaccionar personalment i de forma regular amb el personal en formació al seu càrrec per tal de supervisar les tasques encomanades i garantir-ne el seu acompliment.
- > Proporcionar la informació i els recursos necessaris que ajudin les persones en formació a conèixer la recerca tant dins la mateixa Universitat (per exemple, explicant els diferents Estudis, àrees i centres de la Universitat vinculats a recerca, proporcionant el Codi de bones pràctiques, etc.) com en un context més general (normativa legal en relació amb la pràctica científica).
- > Vetllar per garantir les millors condicions laborals de les persones en formació.
- > Garantir un bon entorn de treball assegurant l'intercanvi i la compartició de coneixements entre la mateixa figura del mentor/tutor, l'equip de recerca i la persona que s'està formant (reunions periòdiques).
- > Evitar que la persona en formació dediqui el seu temps a altres tasques que no afavoreixin la seva formació en termes de recerca.
- > Promoure la participació de les persones que estan en formació en aquelles activitats o fòrums que es considerin interessants des del punt de vista del seu procés formatiu (convidar-los a reunions, cursos, etc.).
- > Actualitzar al personal en formació en relació amb les normes legals existents que afecten la pràctica científica.

El nombre total de persones en formació a càrrec d'un únic mentor/tutor ha de ser apropiat i compatible amb l'abast de les seves obligacions i compromisos.

Les responsabilitats del personal investigador en formació són les següents:

- > Complir les condicions establertes al contracte o beca i seguir les indicacions establertes pel mentor/tutor que tingui assignat.
- > Compartir amb el seu mentor/tutor els resultats que va obtenint.
- > Participar proactivament de les activitats de recerca organitzades en el marc de la Universitat.

Els drets i deures dels doctorands i dels directors de tesi es concreten en la [Carta de compromisos de cada programa de doctorat](#).

Organització dels equips de recerca

La recerca i la innovació a la Universitat es poden organitzar a través d'equips de recerca interuniversitaris, intrauniversitaris i, també, de forma individual vinculada a un dels Estudis de la UOC.

En cas que les activitats de recerca s'organitzin en el marc d'un equip, cal que aquest disposi d'una persona responsable (l'investigador/a principal del projecte o equip, o el director/a de tesi doctoral) que n'haurà d'exercir el lideratge i la representació. Els equips de recerca també podran estar codirigits. En aquests casos hauran d'acordar què assumeix cadascú d'acord amb les funcions bàsiques de la direcció:

- > promoure un ambient de treball inspirador i adequat per a l'activitat de recerca;
- > ajudar a desenvolupar les aptituds dels membres del grup i impulsar l'intercanvi de coneixements i l'assoliment d'uns objectius de recerca comuns;
- > promoure la cooperació amb altres equips de recerca per tal d'afavorir la circulació d'idees i persones.

Els equips de recerca han d'establir de forma clara els seus canals de comunicació, així com l'esquema bàsic per a la presa de decisions. També han d'explicitar les responsabilitats associades a les activitats de recerca. Els seus membres han de participar activament en les activitats organitzades i proposades des del grup, així com en l'assoliment dels objectius marcats conjuntament.

Els doctorands dels equips de recerca, així com els seus mentors, a banda d'aquestes bones pràctiques es deuen a la carta de compromisos del programa de doctorat que signen a l'inici de la seva activitat de recerca.

Integritat de la recerca i la innovació

La funció de promocionar el coneixement i l'adopció interna del CBPRI correspon a la Comissió de Recerca i Doctorat que, quan tracti un tema que pugui afectar a la integritat de la recerca i la innovació, haurà de convidar a un/a representant de l'Assessoria Jurídica de la Universitat, especialment quan calgui arbitrar consultes i conflictes.

Així doncs, per a la integritat de la recerca i la innovació caldrà: a) vetllar per l'observança i acompliment del preceptes que s'inclouen en aquest CBPRI, b) actuar com a òrgan d'arbitratge davant les incerteses o conflictes que es puguin presentar en relació amb la integritat de la recerca –en aquest sentit, les decisions són vinculants per a tota persona que sotmeti els seus conflictes a la Comissió de Recerca i Doctorat–, c) informar i sensibilitzar al personal investigador pel que fa als esdeveniments, necessitats i orientacions relatives als aspectes ètics i deontològics de la recerca i la innovació i d) romandre atent i receptiu envers els nous problemes relacionats amb la integritat de la recerca i la innovació així com proposar al Òrgans de Govern de la Universitat l'actualització dels continguts del CBPRI.

En relació amb les funcions anteriors, la Comissió de Recerca i Doctorat, juntament amb el/la representant de l'Assessoria Jurídica que participi en els afers sobre la integritat, garantirà en tot moment la diligència de la seva gestió, la independència en la seva actuació, l'anonimat i la confidencialitat en el tractament de les dades personals, la

solvència de la informació generada, la imparcialitat de la seva deliberació i l'equitat de les seves resolucions, així com la possibilitat d'apel·lació contra aquestes.

Les comunicacions a la Comissió de Recerca i Doctorat es tramitaran segons els procediments que s'especifiquin en l'espai de Recerca i Innovació del Campus Virtual de la UOC. En cas de dubtes o conflictes potencials, s'aconsella mantenir prèviament consultes informals i personals amb algun dels membres de la Comissió. Això es recomana especialment abans de procedir a qualsevol tipus de comunicació formal.

Fins i tot en l'àmbit de les consultes prèvies, els membres de la Comissió, i el/la representant de l'Assessoria Jurídica implicat/da, estan obligats a respectar l'anonimat i la confidencialitat en el tractament de les dades personals i de qualsevol altra informació rebuda.